

Notat

Til Karin Gårdsted/Medlem af Folketinget samt medlem af Grønlandsudvalget
Fra Peter Sørensen/Pensionist med indsigt i uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske forhold
Emne: Tanker og forslag til en fremadrettet strategisk indsats til at bringe herboende og kommende grønlandske borgere tættere på arbejdsmarkedet
Dato Den 16. marts 2019

Her dagen efter høringen, hvor jeg har haft mulighed for at reflektere over indlæg og kommentarer glædes jeg over en god høring med gode pointer. Det er dog min opfattelse at høringen fik for meget tyngde mod de mest sociale udsatte grønlandere i Danmark og for lidt fokus på den såkaldte mellemgruppe, selvom både Aaja, du selv og moderator gjorde hvad i kunne for at få en bedre balance. Set ud fra et "Cost Benefit" synspunkt er det netop mellemgruppen der efter min mening er værd at fokusere på. Her kan efter min mening opnås gode resultater med en relativ beskedent indsats. Det kræver dog et opgør eller måske bedre samspil med hidtidig praksis, hvor hver kommune og/eller anden aktør lever deres eget liv med egne mål, målgrupper og metoder uden en egentlig samlet national strategi. I den forbindelse vil jeg gerne pege på Peter Massen' indlæg, der var fremadrettet orienteret og netop lægger op til en national indsats baseret på realkompetence afklaring og vurdering. Afklaringen med udgangspunkt i en fælles IT baseret spørgeramme og vurderingen ud fra en funktionel afprøvning for at sikre, at der er sammenhæng mellem den teoretiske afklaring og den praktiske vurdering.

Min umiddelbare vurdering er, at man med fordel kan gennemføre en samtalebaseret realkompetenceafklaring af alle herboende grønlandere tilhørende den såkaldte mellemgruppe, som dog bør defineres. Endvidere indføres den samtalebaserede realkompetenceafklaring som en naturlig del af en velkomstpakke til nye grønlandske tilflyttere. Alternativt kan nye tilflyttere få gennemført realkompetenceafklaringen allerede inden afrejsen fra Grønland. Jeg finder det altafgørende, at håndteringen af samtalen gennemføres af en person med dyb indsigt i grønlandsk kultur.

Hvorfor er det så en god ide med realkompetenceafklaring. Jo det er det, fordi grønlandere ofte besidder langt flere kompetencer end de ofte selv vil være ved. De skal afklares og f.eks danne grundlag for en samtale mellem arbejdsgiver og jobansøger. Endvidere skal det danne grundlag for de grønlandere, der søger videre i uddannelsessystemet. Det er indlysende, at deres uddannelse/kursus skal starte på det niveau deres tidligere erhvervede kompetencer berettiger dem til. Altså ikke forfra. I forlængelse med realkompetenceafklaringen udstyres den enkelte med dokumentation/bevis på sine kompetencer. Alene det vil være motiverende for at deltage og yde en ekstra indsats. Når afklaringen er afsluttet, kan den grønlandske borger vælge en af to veje:

- 1) Søge direkte ind på arbejdsmarkedet under vejledning af f.eks en mentor. Gerne en frivillig senior/pensionist med års erfaring fra erhvervslivet.

- 2) Søge videre uddannelse og vælge en arbejdsmarkedsrelateret uddannelse baseret på sine afklarede kompetencer. Også her bør vores grønlandske medborger følges på vej af en mentor, som ovenfor anført.

En væsentlig pointe fra politisk side under høringen var, at danskkundskaber er altafgørende. Afklaringen heraf vil naturligvis indgå som en naturlig del af realkompetence afklaringen. Jeg vil i den forbindelse gerne pege på, at vejen til godt dansk ikke er entydigt. En indsats på en af de etablerede sprogskoler er nærliggende og jeg kunne forstå på ministeren, at der allerede er bevilget et betydeligt beløb til denne indsats allerede i år. Jeg vil dog også godt pege på muligheden for sidemandsoplæring i virksomhederne. Måske på særlige vilkår, men det vil nok kræve en politisk drøftelse med arbejdsmarkedets parter. Ordningen med sidemandsoplæring i virksomhederne vil nok være at foretrække for de borgere, som ikke har haft de bedste oplevelser i skolesystemet. Min pointe er, at man ikke behøver, at være fuldkommen til dansk for at indtræde på arbejdsmarkedet.

Indsatsen skal beskrives, spørgerammen skal udarbejdes og IT baseres, så alle aktører kan følge indsats og udvikling af den enkelte borgers undervejs. Herefter skal der tages stilling til aktører og interessenter. Spørgerammen bør udarbejdes af en konsulent med indsigt i grønlandsk kultur, uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske forhold. F.eks Peter Massen som med sit indlæg på høringen i væsentlig grad tangerer mine synspunkter på området. Udarbejdelsen af spørgerammen skal dog udføres på en sådan måde, at andre relevante aktører er med som en form for støtte/styregruppe. Der skal være samspil mellem den der udarbejder spørgerammen og de medarbejdere der efterfølgende skal anvende den i praksis. Andre interessenter kunne være repræsentanter fra de grønlandske huse, kommunerne, erhvervslivet og erhvervsskolerne. Ja måske Beskæftigelsesstyrelsen, hvis man rent politisk blev enige om en strategisk indsats på landsplan. Efter at have overværet høringen har jeg fået meget sympati for, at de grønlandske huse kan få en central rolle i gennemførelsen.

Til slut vil jeg blot nævne, at jeg er meget bevidst om hvilke sager der bør behandles på henholdsvis det politiske niveau, det strategiske niveau, det taktiske niveau og det operationelle niveau. Selvom indsatsen på det strategiske/taktiske niveau ikke er en politisk opgave, så er der dog her tale om tanker/ forslag til en strategisk indsats på nationalt niveau, som jeg ikke mener kommunerne bør være tovholder på. Denne opgave kunne efter min opfattelse varetages af f.eks Beskæftigelsesstyrelsen i samarbejde med andre relevante styrelser. Men det er jo en politisk afgørelse.

Peter Sørensen

Forhenværende:

Forstander for AMU-Center NVS

Vicedirektør/områdedirektør for EUC Nordvestsjælland

Konsulent hos Danske Erhvervsskoler/Lederne

Konsulent i Grønlands Selvstyre/ Departementet for Arbejdsmarked og Erhverv